

חוק לתיקון פקודת המשטרה (מס' 16), התשנ"ח-1998*

1. הוספת סימן ד' - בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, בפרק חמישי - דין משמעת, אחרי סימן ד' יבוא:

"סימן ד' - מעצר ועיכוב שוטרי חובה

הגררות	77חז. בסימן זה -
	"צו מעצר" - לרבות עותק ממנו שנעשה באמצעות צילום, פקסימיליה, או בכל דרך אחרת;
	"תחנת משטרה" - תחנת משטרה שנקבעה לפי סעיף 8 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 ² ;
	"הקצין הממונה" - מפקד תחנת משטרה, ובהעדרו - הקצין הממונה על התחנה;
	"הקצין המוסמך" - קצין משטרה בכיר המשרת במשמר הגבול, שמפקד משמר הגבול מינה אותו להיות אחראי לענין מעצר ועיכוב שוטרי חובה;
	"שוטר חובה" - שוטר שממלא חובתו לפי חוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 ³ , במשמר הגבול שבמשטרת ישראל.
מעצר ועיכוב	77ח2. מעצרו ועיכובו של שוטר חובה יהיו בדרך שתבטיח שמירה מרבית על כבוד האדם ועל זכויותיו.
מעצר שוטר חובה	77ח3. קצין שיפוט בכיר המשרת במשמר הגבול, שהוסמך לכך בידי מפקד משמר הגבול (בסימן זה - קצין שיפוט בכיר) רשאי, לאחר שעיין בחומר שעליו מתבססת הבקשה להוצאת צו מעצר, להורות בצו על מעצרו של שוטר חובה (בסימן זה - צו מעצר), אם מצא כי התקיים אחד מאלה:
	(1) שוטר החובה שנדרש לעונש מחבוש בפועל, נמלט מריצו העונש;
	(2) יש יסוד סביר לחשש ששוטר החובה עבר עבירת משמעת לפי סעיפים 5 או 6 לתוספת השניה, ובלבד שחלפו 48 שעות מתחילת ההיעדרות, ויש צורך במעצרו בשל קיום יסוד סביר לחשש שהשוטר יימלט מן הדין המשמעתית או לא יופיע להליך הקשור לבירור נסיבות ההיעדרות.
בקשה להוצאת צו מעצר	77ח4. (א) בקשה להוצאת צו מעצר לפי סעיף 77ח3 תוגש בכתב לקצין שיפוט בכיר, בידי מפקד היחידה שבה משרת שוטר החובה, ובהעדרו בידי ממלא מקומו, ובלבד שדרגתו אינה נמוכה מדרגת פקד; בבקשה יצוינו תמצית העובדות או המידע שעליהם המבקש מבסס את בקשתו.

* נתקבל בכנסת ביום 1 בשבט התשנ"ח (3 בפברואר 1998); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2598, מיום ב' באדר ב' התשנ"ז (11 במרס 1997), עמ' 234.
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390; סי"ח התשנ"ז, עמ' 126.
2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.
3 סי"ח התשמ"ו, עמ' 107.

(ב) הדיון בבקשה לפי סעיף קטן (א) יתועד בפרוטוקול.

577. (א) צו מעצר יהיה בכתב ובו יפורטו -

- (1) שם נותן הצו, תפקידו ודרגתו;
- (2) שמו המלא של שוטר החובה, מספרו האישי ודרגתו;
- (3) תיאור העבירה שבביצועה נחשד שוטר החובה;
- (4) העילה שעל יסודה ניתן הצו;
- (5) תאריך מתן הצו, מועד הוצאתו ומועד תום תוקפו.

(ב) צו המעצר ייחתם בידי נותן הצו.

(ג) תוקפו של צו מעצר לא יעלה על 90 ימים מיום הוצאתו, ואולם רשאי קצין שיפוט בכיר להאריך, מעת לעת, את תקופת צו המעצר, בהחלטה מנומקת בכתב, לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על 90 ימים, ובלבד שסך כל התקופות ממועד הוצאת צו המעצר הראשון, לא יעלה על שנה.

677. (א) צו מעצר יבוצע בידי שוטר שדרגתו גבוהה מדרגת שוטר החובה שנגדו הוצא הצו.

ביצוע צו
מעצר

(ב) שוטר המבצע צו מעצר יזהה עצמו תחילה בפני שוטר החובה (להלן - העצור) בהתאם להוראות סעיף 5א (א) עד (ג). יודיע לו מיד שהוא עצור, ימסור לו עותק מצו המעצר ויבהיר לו את סיבת המעצר בהקדם האפשרי; הוראות סעיף 5א(ד) יחולו על השוטר המבצע צו מעצר לפי סעיף זה.

(ג) חובת ההזדהות בהתאם להוראות סעיף 5א (א) עד (ג) והבהרת סיבת המעצר, לא יחולו על שוטר המבצע צו מעצר אם התקיים אחד מאלה:

- (1) ברור בנסיבות הענין, כי זהות השוטר וסיבת המעצר ידועים לשוטר החובה;
- (2) נקבע בצו המעצר כי השוטר המבצע פטור מחובות אלה;
- (3) מילוי חובות אלה עלול לסכל את ביצוע המעצר;
- (4) מילוי חובות אלה עלול לגרום לפגיעה בבטחון השוטר המבצע את המעצר, בשעת ביצוע המעצר.

חלפו הנסיבות שמנעו מילוי הוראות סעיף קטן (א), יקיים השוטר מבצע המעצר את ההוראות האמורות מוקדם ככל האפשר.

77. (א) שוטר המבצע מעצר כדין רשאי, לשם ביצוע המעצר, להיכנס לכל בית או מקום לרבות, חרדי כניסה וחרדי מדרגות או כל חלק מהחדרים המוחזקים במשותף על ידי מספר דיירים, אם יש לו יסוד סביר להניח ששוטר החובה שנגדו הוצא צו המעצר נמצא בו; השוטר יזהה את עצמו בפני מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום ויודיע לו את המטרה שלשמה מתבקשת הכניסה.

סמכויות עזר
לביצוע צו מעצר

(ב) מחזיק הבית או המקום ירשה כניסה חופשית למבצע המעצר לפי דרישתו.

(ג) חובת ההזדהות או מתן הודעה כאמור בסעיף קטן (א) לא תחול על השוטר מבצע המעצר אם התקיים אחד מאלה:

- (1) נקבע בצו המעצר כי מבצע המעצר פטור מחובות אלה;
- (2) יש במילוי חובות אלה כדי לסכן את בטחונו של מבצע המעצר או של אדם אחר;
- (3) יש במילוי חובות אלה כדי לסכל את המעצר.

(ד) לא איפשר מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום את הכניסה, לאחר שנדרש לעשות כן, רשאי השוטר המבצע מעצר, לאחר שהזהיר את מי שנחזה להיות מחזיק הבית או המקום, להשתמש בכוח כלפי אדם או כלפי רכוש, על מנת לאפשר את הכניסה ובלבד, שהשימוש בכוח, לפי סעיף קטן זה, יהיה סביר לשם ביצוע הכניסה.

(ה) (1) שוטר המבצע מעצר כדין רשאי להשתמש בכוח כלפי אדם או רכוש, כדי להתגבר על התנגדות או על הפרעה לביצוע המעצר, או על נסיון בריחה ממעצר ובלבד, שהשימוש בכוח, לפי סעיף קטן זה, יהיה סביר ולא יהיה בו כדי לסכן חיי אדם.

(2) בטרם ייעשה שימוש בכוח כאמור בסעיף קטן זה על מבצע המעצר להזהיר את מי שמתנגד או מפריע, כי הוא עומד לעשות כן, אלא אם כן מתן אזהרה כזו יסכל את אפשרות ביצוע הסמכויות האמורות, או יהיה בו כדי לסכן את חייו או שלמות גופו של השוטר או של אדם אחר.

77ח8. תקופת המעצר תחל עם מסירת ההודעה כאמור בסעיף 77ח6(ב) ולא תעלה על 24 שעות.

תקופת המעצר

77ח9. שוטר המבצע צו מעצר יביא, ללא דיחוי, את העצור לתחנת המשטרה הקרובה (להלן – התחנה), ויעבירו לרשות הקצין הממונה.

הבאה עצור לתחנת המשטרה

77ח10. משהובא עצור לתחנה והועבר לרשות הקצין הממונה, יערוך השוטר שביצע את המעצר, בסמוך ככל האפשר להבאת העצור לתחנה, דוח בכתב, שבו יפרט את נסיבות המעצר ויציין את מועד מסירת ההודעה על המעצר (להלן – מועד המעצר); הדוח יימסר לקצין הממונה.

דוח מעצר

77ח11. (א) משהועבר עצור לרשות הקצין הממונה יבהיר לו הקצין כי זכותו להודיע על מעצרו לאדם הקרוב לו.

הזכות למסירת הודעה על מעצר

(ב) הודעה על מעצרו ועל מקום הימצאו של העצור תימסר, בהקדם האפשרי, לאדם שהעצור נקב בשמו ואשר ניתן לאתרו באמצעים סבירים, זולת אם ביקש העצור שלא למסור הודעה כאמור.

77ח12. הקצין הממונה ידווח, בהקדם האפשרי, על המעצר לקצין המוסמך.

דוח הקצין הממונה על המעצר

77ח13. (א) נעצר שוטר חובה בשל העילה הקבועה בסעיף 77ח3(ו) יועבר, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־24 שעות ממועד המעצר, למתקן שנקבע לריצוי העונש.

העברת העצור למיתקן כליאה או ליחידתו

(ב) נעצר שוטר חובה השל הטילה הקבועה בסעיף 77(ז) (20) יועבר ליחידתו, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־24 שעות ממועד המעצר, לצורך ברור נסיבות ההיעדרות והעמדתו לדין משמעתי תוך תקופת המעצר.

(ג) העלה הבירור כי אין מקום להעמדת העצור לדין משמעתי, ישוחרר העצור על־אחר.

14ח77. לא הסתיים הדיון המשמעתי בענינו של עצור, תוך 24 שעות ממועד מעצרו, ומצא הקצין המוסמך כי מוסיפה להתקיים העילה הקבועה בסעיף 77(ז)2), רשאי הוא לבקש להאריך את המעצר.

הארכת מעצר בפני קצין שיפוט בכיר

15ח77. (א) בקשה להארכת מעצר תוגש לקצין שיפוט בכיר, תוך 24 שעות ממועד המעצר, ויפורטו בה העילות העומדות ביסודה.

בקשה להארכת מעצר

(ב) הדיון בבקשה להארכת מעצר יתקיים בנוכחות העצור, ויתועד בפרוטוקול.

16ח77. (א) סבר קצין שיפוט בכיר, הדין בבקשה להארכת מעצר, כי לא ניתן יהיה לסיים את ההליכים המשמעתיים נגד העצור תוך תקופת המעצר, רשאי הוא להאריך את המעצר לתקופה נוספת שלא תעלה על 48 שעות.

סמכות קצין שיפוט להארכת מעצר בצו

(ב) צו להארכת מעצר ייערך בכתב וייכללו בו הפרטים המנויים בסעיף 77(ז)5).

17ח77. (א) שוטר חובה שנעצר, על פי צו לפי סימן זה, רשאי להגיש ערר.

ערר על צו מעצר

(ב) הגשת הערר תהיה בכתב בדרך שנקבעה בפקודות משטרת ישראל.

(ג) הערר יידון בפני קצין משמר הגבול שהוסמך לכך בידי מפקד משמר הגבול, ובלבד שדרגתו גבוהה מדרגת קצין השיפוט הבכיר שהורה בצו על המעצר.

(ד) הוגש ערר, יתקיים הדיון בנוכחות העורר, ללא דיחוי, ולא יאוחר מ־24 שעות ממועד הגשתו.

(ה) הדיון בערר יתועד בפרוטוקול.

18ח77. הקצין הדין בערר רשאי לעשות אחת מאלה:

סמכות הדין בערר

(1) לקבל את הערר;

(2) לדחות את הערר;

(3) לקצר את תקופת המעצר.

19ח77. (א) היה לקצין משטרה יסוד סביר לחשד כי ניתן נגד שוטר חובה צו מעצר, רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו ולדרוש ממנו להילוות אליו לתחנת משטרה לשם קבלת הצו וביצוע המעצר על פיו.

עיכוב לצורך ביצוע מעצר

(ב) לענין סימן זה, "עיכוב" – הגבלת חירותו של שוטר חובה לנוע באופן חופשי, כאמור בסימן זה.

20ח77. (א) קצין משטרה המבצע עיכוב, יזהה עצמו תחילה בפני שוטר החובה המעוכב, בהתאם להוראות סעיף 5א והוראות סעיף 5א(ד), (ה) ו־(ו) יחולו על קצין משטרה המבצע עיכוב לפי סעיף זה.

אופן ביצוע עיכוב

(ב) סירב המעוכב לציית להוראות קצין משטרה להזדהות או להילוות אליו לתחנת המשטרה, או הפריע לקצין המשטרה לעשות שימוש בסמכות העיכוב, רשאי קצין המשטרה להשתמש בכוח לביצוע העיכוב ובלבד שהשימוש בכוח יהיה סביר ושלא יהיה בו כדי לסכן חיי אדם.

(ג) קצין המשטרה יביא את המעוכב ללא דיחוי לתחנת המשטרה הקרובה ויעבירו לרשות הקצין הממונה.

משך העיכוב 21. עוכב שוטר חובה, לא יעלה משך העיכוב מעל לזמן סביר הדרוש, בנסיבות המקרה, לביצוע הפעולות שלשמן הוקנתה סמכות זו, ובלבד שמשך העיכוב לא יעלה על שלוש שעות.

רוח העיכוב 22. עם תום העיכוב יערוך קצין המשטרה דוח בכתב שבו יפרט את שמו ודרגתו של המעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב.

מעצר המעוכב 23. מצא הקצין הממונה כי נגד המעוכב ניתן צו מעצר, יבצע את המעצר בדרך המפורטת בסעיף 6.

ניכוי ימי מעצר מתקופת המחבוש 24. נעצר שוטר חובה לפי סימן זה והוטל עליו עונש מחבוש תנוכה תקופת מעצרו מתקופת המחבוש בפועל.

מקום והנאי המעצר 25. (א) עצור לפי סימן זה יוחזק בתחנת משטרה במקום שיקבע הקצין הממונה, או ביחידה שבה הוא משרת במקום שיקבע מפקד היחידה שדרגתו אינה פחותה מדרגת פקד.

(ב) עצור כאמור יוחזק בנפרד מעצורים החשודים בעבירות פליליות ובתנאים הולמים שלא יהא בהם כדי לפגוע בבריאותו ובכבודו.

(ג) תנאי המעצר של עצור יהיו כאמור בסעיף 9(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁴, בשינויים האלה:

(1) התנאים והמוערים להליכה יומית כאמור בפסקה (5), ייקבעו בפקודות משטרת ישראל;

(2) לענין פסקה (6), יהיה זכאי העצור רק לקיום קשר טלפוני, כפי שייקבע בפקודות משטרת ישראל.

(ד) סדרי המינהל, המשטר והמשמעת במקום המעצר וכן האמצעים שמותר לנקוט כלפי העצורים לשם קיום המשמעת בתקופת המעצר, ייקבעו בפקודות משטרת ישראל.

תחילה 2. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.

אביגדור קהלני
השר לטחון הפנים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁴ סיח התשנ"ו, עמ' 338; התשנ"ז, עמ' 116.